

Iacobi à Falckenburgk, Brandenburgi,
GOLIATH,
De expeditione Palæstinorum in Hebræos.
pro Ecclesiæ Victoriæ:

I N
Fauſtum & ſœlix, excellentiſſimi principis Ioh.
Caſimiri Palatini Rheni Ducis Bauariæ, Inclytiſſimi
Anglorum ordinis GARTERII Equitis, &c. ex aula
R. Elizabethæ in Germaniam DISCESSVS omen
propemptici loco, C A V S A E Q V E
B O N A E triumphî voto F.

E T
Nobiliffimis, præluſtribus & generoſiſſimis
DOMINIS,
DN. Thomæ comiti ORMONDIÆ & Offiriæ,
magno regni florentiſ. Hiberniæ Theſau-
uario. Et
DN. Carolo HOWARD Baroni de Effingham,
Maeſtatis Regiæ à poculis, clariſſ. ordinis
Garterij Equitiſ.
Muſarum & literatorum fautoribus nec non an-
tiquitatum amatoribus maximè celeberr-
mis, Dominis omni fide colendiſ.
Obſequij debiti commendationisq; ſui atq; per-
petuæ rei memoria ergò D.D.

LONDINI
Typis Richardi Graphei. D. 14. Febr.
Anno. 1579.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1911

1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1911

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1911

PARAPHRASIS,

IN GOLIATHI GIGAN-

tis, à Dauide puero cœsi, historiam, vnicui-
que tam belli quàm Religionis, verique cul-
tus diuini propagationis, libertatis patriæ defen-
sionis, pacisq; communis atque quietis conserva-
tionis studio, hisce quoque vti finì mundi
proximis ita & tumultuosissimis tempo-
ribus nostris, cupidissimè zelo liberali,
omine ac voto piiss. amplecten-
dam, metrica & sacra. ex
1. & 3. Regum.

AUTORE FALCKENBURGIO.

R *Vrsus in arma vocat furor exitialis, & excors,
Bella Philistino præmeditante duce.
Ergò suos populos, validum conscribit & agmen,
Planicie campi Dominiq; soli,
Quo prius Azecha Gedeon vastauerat urbem,
Suchoti cines vepribus atque tulit.
Sanguineos regno princeps ut abarceat hostes
Isacidum procerum bella capeffit ope,
Congregat in vallem genus Israël & omne,
Pallida cum fructu quâ ierebintus erat.
Vtraque pars aciem, belli certamina poscens,
Ordinat, occulto non simulanda dolo.
Ast vallis cupidum vulgus nimis alta diremit,
Et data bellandi copia nulla viris.
Dum sic diuerse tentant stratagemata belli,
Et pauet alterius turba coacta metu
Prodiit horrenda specie, vastissimus vnus,
Qui fuit Allophylum vir, metucendus item.*

Ætius

*Æditus in palmam fuerat longissimus, vlnas
Sex quoque, ferratus totus, & ære minax:
Crassa phalanx pinu aëria data longior illi
Ponderis immensi ferrea cassis erat:
Squammea lorica fuerat iunctura trilicis,
Æratis ocreis texerat ille pedes.
Æreus ex humero clypeus pendeat, & umbo:
Summa, vir horribilis prodigij instar erat.
Solus apex hasta sexcentos pondere siclos
Æquabat, ferro conueniente graui.
Armiger hunc precedebat robustus, & atrox,
Qui facie haud dominum dissimulante fuit.
Nomina forte cupis cognoscere? Turba gigantum
Dixerat hunc Goliath, patre Gethiæque satum.
T' eruce quotidiè præcelsæ rupis alastor
Stabat is, Israel vituperando DEVM,
Ore virum poscens (quicumque sit ille) duello
Qui cupiat fortes conseruisse manus.
Cur stolidi bellum petitis, ratione remota,
Spes tulit ad prædam quæne maligna viros?
Nonne Philistæus Goliath ego dicor, & una
Mortali tantum de genitrice satum?
Prodeat, Hebræi, vestrum quare vnus ab illo
Agmine, qui vita terminet ense statum.
Si pereor vestri est optata potentia sceptri:
Allophilum nostra si cadet ille manu.
Seruitium ambiguum est, me victo, tota propago
Regibus hæc vestris municipalis erit.
Ast ego cum victor superauero comminus hostem
Vos dabunt nostro certa tributa duci.
Audierat Saul, cum verba procacia tanti
Hostis, & inuicti hac condutione viri,*

Extimuit

Extimuit grauiſter, valdè ſtupefaſtus. in omnes
It pariter procereſ maximuſ inde pauor.
E numero fratrum Dauidiſ in arma ſequuti
Treſ fuerant validum, lege iubente, ducem.
Hiſ pater vnus erat Bethlehe longeuuſ in vrbe
Iſaiſ, è iacob poſteritate ſatuſ.
Dixerat Heliabi primæuū nomine, latuſ
Prole parens, comes huic Abhinadabuſ erat:
Tertiū, hoſ pariter Mamertiſ in arma ſequutuſ,
Samma fuit, nulli vir pietate minor.
At minimuſ numero fratrum, ſceſſit in aruū,
Paſceret vt ſoliſ, Dauid, ouile ſuum.
Securuſ faciat dominuſ quid duruſ in armis,
A quo depulerat carmine pneuma furens.
At pater Heliabi, & fratrum miſeratuſ, eidem
Vt queat optatuſ mittere forte dapeſ:
Ad minimuſ natu Dauidem talibuſ inquit:
Maſte puer generiſ nobilitate tui:
Accipe menſuram, quæ ſat tibi nota, polentæ,
Depſuicoſ paneſ hoſ quoque ſume docem.
Caſtra duciſ noſtri viſuruſ, & agmina ſeni
Hoſtiſ, abi ſtudiū non remorante via,
Defer ad inuiſtoſ, dubio certamine, fratreſ,
Atque vide rerum quiſ ſit ubique ſtatuſ.
Haſ quoque formellæ, quæ expreſſo lacte liquorem
Butyri retinent, quæ ſolidatq; liquor,
Reddere magnanimo, ſine fraude, memento tribuſ,
Vt faueat fratrum rebuſ ubique magiſ.
Diſce, puer, pariter, quo centurione regantur:
Militiæ numeruſ, quiſq; ſit ordo virū.
Venerat ancipitiſ tempuſ certaminis, atrociſ
Ceperat & belluſ feruere Marte ſero.

Nec modo iam resina terebinthi valle fluebat
 Pallidule, at stagnum fecerat ipse cruor.
 Prælia dum miscet parte ex utraque phalanges,
 Clamor & immensus sidera celsa ferit.
 Turrigeræ David Magala proximat illic
 Audyt & pugna cum data signa nouæ,
 Omnia vasa, domo patria quæ sustulit, armis
 Abiecit, his famulum præficit atque suum.
 Ipse pede, & toto contendit ad agmina cursu,
 Exquirens fratrum quis sit ubique status.
 Dum loquitur iuuenis non noto forte Quirito,
 Queritat atque nouæ cepta sonora rei
 Ecce aderat rursus bellator classicus ille,
 Cuius in horrendo corpore robur erat,
 Quale nec immanes habuisse putantur Enaces,
 Fuderat Amerides quos dominante manu.
 Diffugiunt trepidi dum meta per aspera Saulis
 Agmina, nec faciem sustinere viri.
 Vir, cui Dauides sese sociauerat, illi
 Reddidit hæc tremulo corde pauente metu:
 Vidisti, iuuenis, portento sumq; gigantem,
 Et sua quam vasta spicula mole ferat?
 Spiritus iste licet Gethico sit patre creatus,
 Non habet ille tamen viribus orbe parem.
 Is Domino semper sannis maledicit Olympi,
 Insultans lingue futilitate suæ.
 Exprobrat is nostras, contempto numine, vires,
 Molliciem has animi, desidiamq; ferens.
 Crede mihi, heroi (sed quis perquirat in orbe
 Huic similem) si sors cui daret alma manus,
 Adderet & robur vincendi tela gigantis,
 Aduce portaret maxima dona meo.

Diuitijs

Diuitijs summis nam ditaretur, eidem
Regia progenies consocianda foret.
Quin etiam solito domus esset ubique tributo
Libera, non vlla parte grauamen habens.
Eximulant iuuenem laudisq; immensa cupido,
Donaq; non cuius attribuenda viro:
Terq; quaterq; rogat, quæ præmia danda triumpho,
Vincenti Goliath, vi grauiore trucem.
Hæc referunt eadem procuresq; ducesq; petenti,
Quæ fuerant cunctis iam manifesta viris.
Scilicet huic nuptum dabitur quod filia regis.
Si quis erit, Goliath qui superando premet.
Audierat toties verbis exquirere fratrem
Heliath, forti præmia danda viro,
Ergo ait iratus Dauid: Nonne, per aram,
Nequitia hæc merito flagitiosa tua est?
Novi ego, vana, procax, & quanta superbia regnes
Corde tuo, & studijs quæis agitare palam.
Te quoniam attraxit belli temeraria cura,
Linquentem saltus propter ouile patris.
Quis vetat ignotas (age) res inquirere? Dauid
Inquit) an is sermo crimina noster habet?
Ergo recedebat stomachoso fratre poeta
Nobilior, citharæ dexteritate suæ.
Fama adolescentis quia sed Dauidis in aures
Hæc velut augurio certificata venit,
Non poterat præsens populo non querere, monstrum
Quanam victori munera danda trucidis.
Respondent omnes æqualiter ordine toto,
Hunc regi charum proximitate fore.
Captat amicitiam Dauid quapropter eorum,
Talia qui cupido significanda putant.

Quando

Quando repletus erat diuini numinis æstro
Isaides, populo hac verba diserta tulit.
Ecce puer venio, fretus puerilibus armis,
Et feriam merita perditione pecus,
Nequiter immensum quod sic blasphemat Olympi
Numen, & in cadem fata seuera suam.
Vos igitur nostris Sauli (precor) edite verbis,
Esse aliquem, cupiet qui fera bella sequi,
Et caput ingenti (puer est licet) hicce periclo
Obycere, ut detur gloria iusta viro.
Auditis princeps nimium est gausus, & vl. r.
Polliciti sat agens iussit adesse sui.
Hunc citharædus adi: nihil is pauefactus: at ista
Tranquillo fuerant dicta relata duci:
Maxime belligerum ductor, rex saule parumper
Clementi famulum percipe mente, rogo,
Neue ea quæ refero, teneris spectentur ab annis:
Exiguo virtus pectore maior inest.
Et quia nec robur, nec vis animosa videtur
Intuitu parui corporis esse mei,
Non tamen in apedum cor pulset inutile cuiquam,
Aut pueri spernat simplicioris opem.
Ibo animis contrà, vires natura creatrix
Si negat, ac vincam pectore robur atrox.
Fac veniat Goliath, hunc expectabo duello,
Vincendi fuerit, fac, labor iste meus.
At tu, qui poteris (rex respondebat) inermis
Vincere grandanimum, & quæ ratione virum
Est tua forte procax belli præsumptio, & omni
Mortali veniet ludificanda, puer:
Barbarus at vehemens, trux, assuetissimus acri
Militia, semper victor & ense fuit.

*Impar prorsus erit congressus, amice, gigantis
Cum puero, belli quis tener arte caret.*

*Vera quidem narras, rex augustissime, (David
Inquit) virtuti quis sua dona neget?*

*Exeruisse meas vires me inuit, & antè,
Hæc eadem, casu iam minitante necem.*

*Junior, ecce, patris quando gregis ipse fuisssem
Pastor, & hæc regeret dextera fronde pecus*

*Irruerant fremitu cum prædabunda leana,
Vrsus & horrifico lustra sonore replens.*

*Quelibet abstulerat rapidis fera noxia prædam
Faucibus, & spolio cessit adaucta suo.*

*Hanc ego sed subito fugientem voce premebam,
His manibus feriens victor agreste pecus.*

*Et valido quanquam grauis insurrexerat ungue
Hostis, & exernit bile tumente iubas:*

*Corruit auulso mento tamen arduus, ista
Mandibulas nostra dilacerante manu.*

*Sic pariter fuluam venientem monte leanæ,
Sic vrsum vici, fortior ungue fera.*

*Hic etiam Goliath, incircumcissus alastor,
Capta mihi minimo præda labore cadat,*

*Sitq; rapina mea fuerat cœu bellua, dextra,
Cui maxillari guttura rupta cauo.*

*Quam sese reputat turpissima bestia, ludos
Quod facit ætherei numen ubique Dei?*

*Auferat opprobrium populi mea sedula virtus,
Quæ fuit in tantis auxiliata malis,*

*Qualia te præter nemo, fortissime Sampson,
Hactenus expertus conditione pari.*

*Huic breuiter contra, rex Cisi sanguine cretus,
Ingenij specimen præcoci ore ferens:*

Maße

*Maſte animi virtute puer ſic limen Olympi,
Sic cœli rutilans exuperatur iter.
Ne tamen armatum contra videaris inermis,
Protinus his armis induere, euge, meis.
Ecce Panopliæ anfulua cum caſſide: parmam,
Accipe lorice tegmina craſſa mea:
Hunc cape iam gladium: longam nunc arripito haſtã.
Nunc grauis armorum fibula neſtat onus.
Incipe nunc leño gradiens procedere paſſu:
Hem ſatis eſt ſimula te quoque mente virum.
Corda viri quamuis, rex inuiſiſſime, geſtem,
Dauides, tamen hoc eſt grane pondus, ait.
Non ego conſuetus loricaſ ferre trilecem:
Tedia proferret res mihi tanta viro.
Qui (precor) hæc puero quadret armatura? vel iſta
Laſſaret ſcapulas parma rotunda meas.
Nõne mihi fuerant lapidoſo gurgite ſaxa
Nota ſatis, funda quærotet iſta manus?
Vt placet hic baculus, toſtus modo fomite, virga
Cum paſtoralis verius eſſe queat?
Hoc ego comperiar, quibus is virtutibus auctus,
Terribilis ſpecie ſit licet, ecce, gigas.
Sume tuum ruruſ ſuſ genus intractabile ferri,
Corpuſ ego id cultu ſimpliciore tegam.
Sic ait, ac liquido collectoſ Cædronis amni,
In burſam lapideſ collocat ipſe ſuam.
Quinque caput numero, quos fundibularibuſ heroeſ
Fors exercitijs nouerat eſſe pareſ.
Nunc mihi, magne Deuſ, cœlorum rector, & autor,
Huc ades, & ſancto numine cepta iuua.
Tuſ canet inuicti iuueniſ certamina noſter,
Adauſtuſ ſtudijs ſemper, Apollo, ſacriſ:*

Omni genium

Omnigenum mentes in se conuertit, & ora,
 Dum puer, & fratrum iunior ille leo
 Obstupescere duces, populi, timidiq; Quirites,
 Maestas Domini quis male nota Dei.
 Possibile haud unquam reputantes, David inermem
 Sufferre aspectum posse, sonumq; viri.
 Ast animi virtus, & vis externa, dedere
 Hic specimen fortis, facta probando, Deae.
 Intulit horrendum Goliath ceu robur, & arma:
 Sic tulit huc David pectora firma Deo.
 Robore ceu pollet manuum seussimus hostis:
 Ingenio David sic meliore viget.
 Ergo propinquabant cupidi certaminis hostes:
 Armatur amor patriæ, gloria, nomen, honos.
 Sed videt ut Goliath puerum tenuemq; leuemq;
 Exprobrat huic patrium vituperando Deum.
 Contemnit pariter venientem fuisse saligno,
 Despectum generant ira, furorq; grauis.
 Quid? (Goliath inquit) sudibus, scelerate, præcæstis
 Ausus in aspectum nequit ire meum?
 Mene canem reputas, faciatum fursure querno?
 Improbe, cædendum fustibus anæ putas?
 Quæ te stulta, procax, puer, ambitiosaq; falsis
 Gloria ludificat prorsus imaginibus?
 Huc ades, hic brutis tua corpora secta, vagoq;
 Distribuam volucris, sanguine sparsa tuo.
 Viscera diripiet rorantia cuncta cruore
 Bestia, quæ duram non satiata famem.
 Sic ait, at David sarcasmo ludere rursus
 Cepit, & horribili voce referre viro:
 Ecce, venis contra, vir robustissimus orbis,
 Infantem, gladio, cum clypeoq; potens:

At

At tuus hic animus mox confringetur alastor:
Nomine nam Domini te, maledicte, peto,
Nomine nempe Dei domini, cui, pessime, probris
Sæpius insultans turpe locutus eras.
Contemtum numen iam te disperdet Olympo,
Atque meis manibus, sanguinolente, cades.
Percutiam validè te, fortiter atque, scelestè,
Eripiam cæso sacrilegumq; caput.
Quum dabo dissectum lacerandum temet in aruo,
Carniuoris ausibus, syluicolisq; feris,
Ut manifestentur pia regnatoris olympo
Numina, quæ gens hæc posteritasq; colet.
Incipe, si quid agis stricta, truculente, machera:
Incipe, si quid agis cuspide siue tuo.
Sic ait, & funda lapidem rotat acer acutum,
Quam prius incepit tollere tela gigas.
Euolat ille Noto velocior, atque sagitta,
Prodigij frontem, & tempora crassa petens.
Crania quinetiam sic findit acumine quasso,
Siderit ut cerebro profluente caput,
Dum furit ergo animis, tremat artubus, ora cruorem
Depluitant, sensus extasis ægra rapit.
Corruit infelix monstrum, ceu funditus ilex
Eruta cum plausu concava lustra quatit.
Aut ubi terribili turbantur murmure montes,
Cum premit inconstans unda marina solum.
Ocyor huc Zephyro lapidis volat actor, & acris
Collapsum corpus proterit ipse pede.
Et quia non habuit gladium puer arduus, ense
Propigij rapuit fortificatus humo:
Hoc etiam, validis spirantem flatibus auras,
Truncat, & ancipiti percutit ense, virum.

Valuitur

*Voluitur exanimum, fluit ante cruore rubenti,
Corpus, et est fato tradita vita suo.
Sic fuit ipse suis ingulatus barbarus armis,
Sanguinis Oceanus dum lauat ater humum.
Ergo Philistinus Graduo Marte repulsis,
Gloria Dauidem est summa sequuta piuum.*

Non vi sed virtute.

*Exornare sacros summo conamine cultus,
Grata Deores est utilis atq; labor.
Omnibus ergo modis quicumq; incumbis in illud,
Non deerunt meritis premia grata tuis.*

Gloria soli Deo.

*Bis eadem Dauidica historia sensu eodem
aliter supplementi loco versa
ab eodem F.*

Ia. Falckenburgio, nuper spoliato,
& suis priuato. S.

Plutarchus de consolatione ad Apollonium.

Hominem non ad omnia læta natum, Quinimo eum gaudere, & morere, opus esse Euripidis asseritur sententia. Mœrore autem vitra modum efferri, eumq; cumulare immodicè, præter naturam esse affirmamus, & à praua animi nostri opinione proficisci. Rectè enim instituti & cordati hominis est, neque mutari ob euentum rerum quæ videntur prosperæ, & constanti animo decòrum in aduersitatibus seruare. Et boni ratiocinatoris officium hoc est, aut præcauere malū ingruens, aut acceptum corrigere & quàm minimum redigere, aut tolerantia sese mascula & generosa instruere. Quatuor quippe modis Prudentia circa bonū versatur, aut parans id, aut cōseruans, aut augens, aut rectè vsurpans, hæ sunt cūm prudentiæ, tum reliquarum virtutū regulæ atque officia.

¶ Eum, qui Lycijs leges posuit, aiunt mandasse ciuibus, vt in luctu veste vterentur muliebri: significare volentem rem eam muliebrem, imbecillisq; & degeneris animi esse luctum, neque conuenire viris moderatis & liberali doctrinæ deditis. Erat ad eum mulieres viris, ita barbari cultis, ac deteriores præstantioribus sunt propensiores, nec animosissimi aut qui generoso sunt pleni spiritu, indulgent luctui.

¶ Neq; rectè rationes rerum putantis est, firmum aliquid in rebus instabilibus quærere. Quin potius vt ipsa hominum mortalia sunt inq; diem durantia corpora, ita & fortunæ affectionesq; caducæ, omniaq; in vita fluxa atque facillimè in diuersam mutabilia partem.

¶ Philippus Macedonum rex, cūm eodem tempore tres lætos accepisset nuncios: Manibus ad cælum intentis, O fortuna, inquit, modico isthæc compensa damno, scilicet intelligens solere fortunam magnis inuidere prosperitatib;

Ergo quod nobis præter spem opinionemq; atque culpam euenit nostram, tibiq; post taxam mari solutam, fratrem interemptum, tuosque Christianitaris nomine, nunc iterum hic cum Angelotis & aureis crumenam, furto, vi, dolo & fraude ereptam, &c. ita perferatur oportet, eademq; ipso facto demonstrare quæ plerisq; accidere soleant, intelligimus admoniti meminerimusq; vt homines. Vale.